

بررسی راهکارهای تقویت تولید کالاهای داخلی در راستای اقتصاد مقاومتی

محمد نبی رشوند^۱

چکیده:

امروزه یکی از مهمترین موضوع مطرح در کشور بحث اقتصاد مقاومتی در مقابل تحریم هاست، اقتصادی که برای مقابله با فشارهای اقتصادی، سیاسی و تبلیغاتی در سطح بین‌المللی به توانمندی‌های داخلی متکی است و حمایت از تولید ملی یکی از ارکان اصلی در تحقق آن است که برای دستیابی آن به یک نهضت عظیم ملی نیاز است. هدف از این مطالعه، بررسی راهکارهای عملی در تاکید بر تولید کالاهای داخلی و اهمیت آن به روش کتابخانه‌ای و استفاده از نظرات محققین در رسیدن به این باور که می‌توان با اتکا به تولید داخلی بخش عمده‌ای از تحریم‌ها را سپری و خنثی نمود.

واژه‌های کلیدی: تولید ملی، کالای داخلی، کشورهای چپاولگر، تهدیدها، اقتصاد مقاومتی

مقدمه:

خیالی راحت ثروت ملت‌ها را به یغما ببرند، که فشارهای ناشی از این استعمارگری سبب اعتراض ملت‌ها شده و تبدیل به بحران‌های فراگیر اقتصادی گردیده است که در نوع خود در چند دهه‌ی اخیر بی‌سابقه بوده که دامن‌گیر اکثر کشورهای به اصطلاح دارای اقتصاد قوی شده است و کشورهایی نظیر ایالات متحد آمریکا، آلمان، انگلیس، فرانسه، ایتالیا و غیره که به غول‌های اقتصادی معروفند نیز از این وضع در امان نبوده‌اند، که بارها شاهد اعتصاب‌های اقشار مختلف در این کشورها بوده‌ایم که در برخی از آنها باعث عزل دولت‌های وقت نیز

بحث تولید در زندگی بشر از دیر باز مورد توجه بوده و هست و بقا و تداوم زندگی انسان‌ها در گرو آن بوده است و با گذشت زمان حساسیت موضوع برای جوامع بشری بیشتر از پیش شده است، اما امروزه تولیدکنندگان کالا و خدمات تلاش می‌کنند که با مدیریت نهاده‌ها و عوامل تولید علاوه بر افزایش و کیفیت تولید، بازارهای داخلی و خارجی را به تسخیر خود درآورند و برای تداوم این عمل، به انحاء مختلف سایر تولیدکنندگان رقیب را در داخل و یا خارج از کشور از میدان عمل خارج نموده و خود با

^۱ محقق مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان قزوین

درآوردند، اما این ملت بزرگ و شهیدپرور شرایطی را که در آن قرار دارد و حساسیت موضوع را به خوبی می‌داند و ارزش دست مایه‌های فرزندان برومند خود را در عرصه‌های مختلف می‌داند و آن را به هر تولید کالای بیگانه ترجیح می‌دهد.

با توجه به اهمیت موضوع اشاره نمودن به نمونه‌هایی از عملکرد دشمنان و تلاش‌های آنها در طی چند دهه‌ی قبل و بعد از انقلاب درباره کشورهای مورد هدف خالی از لطف نیست.

- تجارب حاصله از جنگ‌های گذشته:

خصوصاً هشت سال دفاع مقدس، جنگ ۴۳ روزه ۱۹۹۱ متحدین علیه عراق (جنگ اول خلیج فارس)، جنگ ۱۱ هفته‌ای سال ۱۹۹۹ ناتو علیه یوگسلاوی، جنگ اخیر امریکا و انگلیس علیه عراق موید این نظر است که کشورهای مهاجم جهت در هم شکستن اراده ملت‌ها و توان اقتصادی، نظامی و سیاسی مورد تهاجم را با اتخاذ راهبرد انهدام مراکز ثقل، توجه خود را صرف بمباران و انهدام مراکز حیاتی و حساس آنها می‌نماید.

- **ایران اکونومیست:** باراک اوباما که مدعی برداشتن گام‌های بلند برای بهبود روابط با ایران است، بودجه ۵۵ میلیون دلاری پنتاگون برای جنگ نرم علیه ایران را امضا کرد.

شده است، مانند دولت سارکوزی در فرانسه، برلوسگونی در ایتالیا و اخیراً دیوید کامرون در انگلیس یا اعتصاب‌های اقشار گوناگون مردم معروف به "وال استریت" در آمریکا از جمله مواردی است که می‌توان به آن اشاره نمود. اما این دولت‌های گرفتار، برای برون رفت و خلاصی از این بحران‌ها و تعدیل فشارهای وارده، سعی در انتقال آنها به کشورهای دیگرند تا با فرافکنی موضوع از زیر فشارهای مردمی چند صباحی خلاصی یابند و به بهانه‌های مختلف کشورهای مستقل و در حال رشد را تحت فشار قرار می‌دهند تا از تولیدات کالا و خدماتی که با توانمندی متخصصین خود بهره می‌برند دست برداشته و مانند گذشته به تولیدات آنها وابسته باشند، که به عنوان مثال کشور عزیزمان ایران نمونه‌ی بارزی است که بعد از انقلاب شکوهمند اسلامی عزم خود را در ساختن کشوری مستقل و متکی بر توانمندی و خلاقیت‌های نیروی انسانی خود جزم نموده است که در حوزه‌های مختلف شاهد پیشرفت‌های شگرف آن هستیم، به همین دلیل دشمنان قسم خورده با همکاری همپالگی‌های داخلی و بین‌المللی خود، ایران اسلامی را تحت انواع فشارها و تحریم‌های سیاسی، نظامی و اقتصادی قرار داده‌اند که خوشبختانه در هدف پلید خود موفق نبوده‌اند، ولی این دشمنان دست از هدف پلید خود بر نمی‌دارند تا اینکه به خیال خود این ملت شریف و بزرگ را به زانو

- **ایکه اسکلتون:** رئیس کمیته نیروهای مسلح در مجلس نمایندگان آمریکا، در بیانیه‌ای اعلام کرد که "من از رئیس‌جمهور اوباما به خاطر امضای لایحه اختیارات دفاعی برای تبدیل شدن به قانون تشکر می‌کنم. این یک لایحه فوق‌العاده است که از نظامیان ما در میدان (جنگ) و خانواده‌های آنها در خانه حمایت می‌کند و تعادل درستی میان مبارزات کنونی در افغانستان، پاکستان و عراق و همچنین نیازهای طولانی‌مدت ارتش ما ایجاد می‌کند".

- **دکتر عادل پیغامی اقتصاددان و استاد دانشگاه امام صادق (ع):** تحریم مساله‌ای نیست که ما را در منگنه قرار دهد و ایجاد جو روانی و ترس کند، هدف اصلی دشمن در تحریم‌هاست، وی تصریح کرد: اقتصاد ایران با توجه به مسایل سیاسی که با استکبار جهانی دارد، مشمول تحریم شده و تحریم‌ها چه به شکل تحریم‌های تجاری که از اول انقلاب دچار آن بودیم و چه به شکل تحریم‌های مالی که هم‌اکنون بر کشور یا حوزه نفتی اعمال شده است، اثر خود را بر اقتصاد ایران گذاشته است. به گفته این اقتصاددان با توجه به فضای چند لایه اقتصاد جهانی، تحریم مساله‌ای نیست که ما را در منگنه قرار دهد و تجربه نیز این نکته را نشان داده است. پیغامی گفت: آمار جهانی نشان می‌دهد تقریباً ۴/۳ تحریم‌های اقتصادی موفق نیست، یعنی تحریم‌کننده به آن هدفی که در پی

- **فارس نیوز:** رئیس‌جمهوری آمریکا طی مراسمی در کاخ سفید، لایحه اختصاص بودجه ۵۵ میلیون دلاری کمیته دفاعی و نظامی کنگره آمریکا برای جنگ نرم و همراهی با مخالفان نظام جمهوری اسلامی ایران را امضا کرد.

- **نشریه نشنال ژورنال:** طی تحلیلی در مورد گزینه مورد نظر دولت آمریکا برای تحریم صدور بنزین به ایران نوشت منتقدان این طرح فهرستی از دلایل را برای مخالفت خود با آن ارائه می‌دهند. به عقیده این افراد تحریم بنزین ایران که طی دو طرح جداگانه در کمیته‌های ویژه مجالس سنا و نمایندگان آمریکا به تصویب رسیده نه تنها تاثیری در تغییر مواضع ایران نخواهد داشت بلکه قدرت احمدی‌نژاد و دولت وی را افزایش خواهد داد. این نشریه در ادامه می‌نویسد، با امضای اوباما لایحه اختیارات دفاعی کنگره آمریکا مستقیماً به قانون تبدیل شد که از بودجه ۵۵۰ میلیارد دلاری وزارت دفاع آمریکا، ۵۵ میلیون دلار برای نفوذ در ایران، مقابله با فیلترینگ سایت‌های ضد ایرانی، تحریک دشمنان داخلی در ایران، آموزش الکترونیکی ایرانیان مخالف نظام برای براندازی نرم و شبکه‌سازی اینترنتی برای اغتشاشگران بعد از انتخابات ریاست جمهوری، ارائه آموزش‌های لازم رسانه‌ای و کامپیوتری برای راه‌اندازی سایت‌ها جهت اطلاع رسانی اختصاص یافته است.

آن است نمی‌رسد. تحریم‌ها عمده کاری که می‌کنند این است که هزینه اقتصادی را بالا می‌برند و همین بالا بردن هزینه می‌تواند باعث مزیت نسبی برای اقتصاد داخلی شود که ما خیلی از این قضیه استفاده کردیم و تولیدات داخلی بهتر و بهتر شده است.

وی تحریم را به چاقوی دولبه تشبیه کرد و گفت: تحریم‌ها مانند یک چاقوی دو لبه از یک طرف ممکن است به تحریم شونده و از طرف دیگر به تحریم‌کننده آسیب وارد کند. اغلب تحریم‌ها باعث ایجاد وضعیت نسبی برای اقتصاد کشور تحریم شونده شده‌اند. یعنی همین که جنسی با توجه به تحریم گران‌تر می‌شود و باعث به صرفه‌تر شدن تولید داخلی می‌شود، مصرف‌کننده را به سمت پژوهشگر، تولیدکننده و کارآفرین داخلی سوق می‌دهد.

پیغامی افزود: ایجاد جو روانی و ایجاد ترس، هدف اصلی دشمن در تحریم‌هاست. به خوبی واضح است تحریم‌های اقتصادی، تجاری و مالی علیه ایران نشان می‌دهد که دشمن، در پی ایجاد جو روانی در تحریم است و الا خودشان می‌دانند که تحریم‌ها را می‌توان به راحتی در فضای چند لایه اقتصاد جهانی دور زد و هر کالایی که به ما نفروشدند در بازارهای دیگر می‌توان با کمی تفاوت قیمت و هزینه دلالی خریداری کرد.

- یحیی آل اسحاق: رئیس اتاق بازرگانی تهران، در گفت‌وگو با موج، اظهار کرد: دشمن هم

اکنون به تولید ایران هجوم آورده تا اقتصاد ما را به تعطیلی بکشاند و کشور ما را با چالش اقتصادی مواجه کند. در حال حاضر دشمنان با تشدید تحریم‌ها خواستار به چالش کشاندن اقتصاد ایران هستند تا بتوانند خواسته‌های خود را به ما تحمیل کنند. وی با اشاره به خواسته مقام معظم رهبری مبنی بر اتخاذ شیوه اقتصاد مقاومتی در کشور گفت: در شرایط عادی اقتصادی مصرف‌کنندگان می‌توانند کالاهایی که منطبق با سلیقه آنان است را تهیه و مصرف کنند. اما هنگامی که شرایط اقتصادی کشور غیر عادی است باید همه با مصرف کالاهای داخلی از تولید ایران حمایت کنند تا هیچ‌یک از اهداف دشمن محقق نشود.

آل اسحاق ادامه داد: در شرایط کنونی لازم است تا مصرف‌کنندگان بدانند که با خرید هر کالای خارجی به تحقق اهداف دشمنان و افزایش بیکاری در جامعه کمک می‌کنند. این فعال اقتصادی تصریح کرد: در شرایط اقتصاد مقاومتی مهمترین وظیفه مصرف‌کنندگان این است که با خرید اجناس داخلی از واحدهای تولیدی حمایت کرده و مانع تحقق اهداف دشمن از جمله رشد بیکاری در ایران شوند زیرا این اقدامات موجب می‌شود تا بخش تولید ما با نشاط بیشتری به فعالیت خود ادامه دهند.

رئیس اتاق بازرگانی تهران خاطر نشان کرد: البته تولیدکنندگان نیز باید به این مساله توجه داشته باشند که در اقتصاد مقاومتی آنان نیز

حتی قوانین کشور با نگاه اقتصاد مقاومتی مورد بررسی و ارزیابی مجدد قرار بگیرد.

- **دکتر مهدی ایرانمنش:** رئیس انجمن مدیریت راهبردی ایران مرکز استان کرمان افزایش تعرفه عوارض و مالیات زیاد برای محصولات خارجی و نیز فروشندگان این قبیل کالاها را راهکار موثری در جهت ترویج مصرف کالاهای ایرانی دانسته و می‌گوید: «تقویت کیفیت کالای داخلی، کاهش قیمت تمام شده تولید، کمک به توزیع، بسته‌بندی و خدمات پس از فروش با توجه به معیارهای استاندارد و رعایت اصول مشتری‌مداری، معرفی محصولات برتر داخلی، برگزاری کلاس‌های تشویقی و حتی اجباری در این زمینه و دادن گواهینامه‌های درجه یک، دو، سه به تولیدکنندگان و نیز نمایندگان برتر فروش کالاهای داخلی همگی می‌تواند راهکارهای موثری در جهت تولید، فروش، تبلیغ و مصرف کالای داخلی باشد.

با توجه به موارد اشاره شده‌ی فوق و با در نظر گرفتن شعارهای سال کشور که توسط رهبر معظم کشور به عنوان "سال تولید ملی، حمایت از کار و سرمایه‌ی ایرانی، اقتصاد مقاومتی، اقدام و عمل" اعلام نموده‌اند و سیاستگذاران کلان اقتصادی کشور در مقابل تحریم‌های اعمال شده بر علیه کشور و تحریم‌های احتمالی در آینده اقتصاد مقاومتی را

وظایفی از جمله افزایش کیفیت و کاهش قیمت تمام شده محصولات نهایی را به عهده دارند و قطعاً تولیدات داخلی نباید به نحوی باشد که منجر به ضرر و زیان مصرف‌کنندگان شود.

به گفته این کارشناس اقتصادی، تولیدکنندگان نباید از شرایط اقتصاد مقاومتی و افزایش خرید محصولات داخلی از سوی مصرف‌کنندگان سوءاستفاده کرده و کیفیت یا خدمات پس از فروش کالاهای تولید داخل را کاهش دهند زیرا چنین اقداماتی قطعاً حرکت در راستای تحقق اهداف دشمن و دور شدن از اقتصاد مقاومتی است.

آل‌اسحاق متذکر شد: در شرایط کنونی بخش تولید باید بداند که دشمن او را مورد هدف قرار داده تا اشتغال ایجاد نکند بنابراین باید عملکرد تولیدکنندگان ما در راستای مقاومت در مقابل کاهش تولید و تعطیلی واحدهای تولیدی باشد به همین علت لازم است از هیچ اقدامی برای افزایش ظرفیت تولید و صادرات کشور فروگذار نکنند.

رئیس اتاق بازرگانی تهران با بیان این مطلب که باید ظرفیت‌های تولید کشور از مسیرهای غیرعادی افزایش بیابد، افزود: در شرایط بحران و تهدید لازم است تا همه بخش‌ها از طریق تعامل و همدلی امکان عبور از بحران‌ها را مهیا کنند و تمام پتانسیل‌های بخش‌های تولید، توزیع، مصرف، خدمات و

به سوابق تاریخی آنها بطور کلی راهبردها و ابزارها و شیوه‌های عملیاتی آنها را می‌توان این چنین خلاصه نمود:

اهداف راهبردی دشمن

الف- معرفی سیمایی مخوف از اسلام در نزد کشورهای منطقه (حوزه خلیج فارس) و جهان
ب- معرفی ایران به عنوان کشوری که مرکز شرارت و حامی تروریست است

پ- نا کارآمدی جلوه دادن دین اسلام در اداره‌ی کشور به جهانیان و بزرگنمایی اشتباهات در جامعه و به چالش کشاندن مشروعیت نظام
ت- معرفی چهره‌ای دلسوز از ابرقدرت‌هایی نظیر آمریکا و حامی دموکراسی

ث- بسیج نمودن کشورهای هم پیمان بر علیه ایران
همانطوری که اشاره گردید برای نیل به این اهداف از ابزارهایی مانند، روزنامه‌ها، ماهواره‌ها، رادیو، تلویزیون، اینترنت، سایت‌های تبلیغاتی، شایعه‌سازی و شایعه پراکنی، سایت‌های کامپیوتری، تحریف واقعیات، تفرقه‌افکنی در بین مذاهب و ومیت‌ها، شستشوی مغزی ساده‌اندیشان، حمایت از خائنین به کشور و تجهیز آنها، حمایت از اشرار، تهدید و سانسور حقایق و غیره می‌توان نام برد، که شیوه‌های اصلی عملی نمودن این جنگ روانی را در چند جمله می‌توان بر شمرد:

جهت خنثی نمودن آنها برگزیده‌اند، که در چنین شرایطی توجه و پرداختن به تولید داخلی کالا و خدمات به عنوان یکی از گزینه‌های انتخابی در راستای اهداف سیاست‌های کلان کشور و بسیج عزم ملی در این راستا از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است که این مقاله به بررسی آن و راهکارهای عملی و موثر در تقویت آن می‌پردازد.

مواد و روش‌ها:

در این تحقیق ابتدا بطور خلاصه و به روش کتابخانه‌ای به بررسی اهداف راهبردی کشورهای متخاصم و ابزار و روش‌های عملیاتی و محورهای اصلی این عملیات علیه ایران و تعریف تولید داخلی و اهمیت آن به عنوان یکی از راهبردهای دفاعی به منظور خنثی نمودن تهدیدها و تحریم‌ها و ایجاد بستری مناسب برای اقتصاد مقاومتی می‌پردازد. و در این راستا برای انجام بررسی و تحلیل از داده‌های موجود و همچنین از نتایج حاصل از تحقیقات به عمل آمده توسط محققین و آمار و اطلاعات آنها استفاده شده است.

آنچه مسلم است کشورهای متخاصم برای دسترسی به اهداف خود راهبردهایی را ترسیم نموده و به آن عمل می‌نمایند و همچنین در این راستا از ابزارها و شیوه‌هایی عملیاتی منحصر به خود استفاده می‌کنند، که این اهداف و عملیات بیشتر جنبه روانی دارد، که با توجه

نگهداری و غیره می‌تواند در زمره این تلاش
جهادگونه قرار بگیرد.

کالای تولید داخلی، به کلیه کالا و خدمات
و اقلامی اطلاق می‌شود که به عنوان محصول
ساخته شده در داخل کشور با مواد اولیه و خام
و عوامل تولید داخلی تولید یا ساخته می‌شوند
کالای داخلی گویند، پس در فرآیند تولید کالای
داخلی باید به گونه‌ای عمل شود تا به لحاظ
کیفیت مایه مباحثات تولید کننده و تأمین‌کننده
نیاز مشتری باشد و به لحاظ کمیت نیز دارای
فراگیری از نیازهای داخلی و خارجی با
محوریت مشتری مداری عرضه شود، با این
نگاه، همه دست‌اندرکاران تولید از سرمایه‌گذار،
کارفرما و کارگر و همه تأثیرگذاران بر فرآیند
تولید، باید در بالا بردن کیفیت و کمیت تولید،
همه تلاش خود را بکنند.

اقتصاد مقاومتی، مجموعه اقدامات و
تمهیداتی است که در عرصه کشور برای مقابله
با فشارهای اقتصادی، سیاسی و تبلیغاتی در
سطح بین‌المللی انجام می‌گیرد. هدف اقتصاد
مقاومتی، خنثی‌سازی تحریم‌ها و فشارهای
دشمنان و تبدیل تهدیدها به رشد و توسعه
اقتصادی است. قابل توجه است که نگاه به
تولید ملی در همه عرصه‌های کشاورزی،
صنعتی، خدماتی، علمی باید نگاهی اعتقادی و
مسئولانه باشد و با این نگاه است که فعالیت‌ها
جنبه جسمی، فکری و روحی پیدا خواهد کرد

۱- ناکارآمد جلوه دادن دولت‌های ایران و نظام
اسلامی حاکم بر کشور

۲- ایجاد رعب و وحشت بین مردم با کوبیدن
به طبل تهدید و حمله نظامی

۳- سعی در ناامید کردن مردم نسبت به آینده
و جدا نمودن مردم از حاکمیت کشور

۴- بزرگ‌نمایی خطر تشیع برای اهل تسنن و
دیگر مذاهب، به ویژه کشورهای حوزه
خلیج فارس

۵- اتهام ایران اسلامی به سوء استفاده از انرژی
هسته‌ای و متهم کردن کشور به ساخت
سلاح‌های هسته‌ای

۶- اتهام ایران به نقض حقوق بشر و تبعیض
بین زن و مرد

۷- تحریک قومیت‌ها علیه نظام و دامن‌زدن به
اختلاف بین گروه‌ها و احزاب

از جمله مسائل مهم در یک مبارزه اقتصادی
در مقابل فشارهای دشمنان، توجه به تولید
داخلی با همت و تلاشی مضاعف در راستای
کم کردن وابستگی‌های وارداتی و تأمین
نیازهای داخلی در حد توان است و به همین
منظور تلاش جهادگونه در برنامه‌ریزی دقیق و
به کارگیری نیروهای متعهد و متخصص در
تولیدات و افزایش کیفیت محصولات داخلی با
بهینه‌سازی دستگاه‌ها و توجه کامل و همه
جانبه به همه خدمات مورد نیاز فرایند تولید از
آموزش، بیمه، بهداشت، تبلیغات، بسته‌بندی،

هر تولیدکننده باید چند ویژگی داشته باشد تا به کمک این ویژگی‌ها تولیدش رونق یابد:

الف- درکارش مهارت داشته باشد.

ب- امانت دار باشد.

پ- نظرخریدار را تامین و به خود جلب کند.

که این گونه نگرش و تلاش است که خریداران و مشتریان داخلی را نیز علاقه‌مند به تولیدات داخلی خواهد کرد و این نگاه ایرانی مسلمان و مؤمن را وادار می‌کند تا با بصیرت و آگاهی از موقعیت حساس کشور برای رفع نیازهای خود به تولیدات داخلی روی آورده و برای ناکارآمد کردن نیرنگ‌ها و تحریم‌های دشمن، در راستای تقویت تولید داخلی، سرمایه‌گذاری در کشور، اشتغال‌جویان، گردش سرمایه در داخل، تقویت نظام خانواده، تقویت هویت ملی، جلوگیری از ناهنجاری‌های اجتماعی، ایجاد همبستگی ملی و سرانجام مصرف بهینه گام بردارند. این همان مصرف هدفمند از تولیدات داخلی در اجرایی شدن «اقتصاد مقاومتی» است؛ یعنی در حالی که تولیدات داخلی به سمت کیفیت بهتر و عرضه فراوان است، خریداران نیز با استفاده متعهدانه و متعصبانه از تولیدات داخلی به عنوان یکی از زنجیره‌های چرخه استقلال کشور در مبارزه با تحریم‌ها و فشارها، در جبهه اقتصادی برای پیروزی کشورمان گامی موثر خواهند برداشت و نقشی موثر خواهند داشت. جبهه‌ای که پس

و انگیزه جهادگونه در آن تقویت خواهد شد و با این نگرش و امید که محصولات ایران اسلامی، علاوه بر جلب رضایت مصرف‌کننده‌ی داخلی، باید در همه جای دنیا با این رویکرد قابل شناسایی و مورد پذیرش قرار گیرد.

بحث و نتیجه‌گیری:

همانطوری که می‌دانیم حمایت از تولید ملی یکی از ارکان اصلی در تحقق اقتصاد مقاومتی است که برای تحقق آن به یک نهضت عظیم ملی نیاز است، همان‌طور که اراده ملی برای حمایت از کیان کشور در تحریم تنباکو و بستن شیر نفت بر روی استعمارگران متجلی شد و همان عزم ملی سرانجام پیروزی انقلاب اسلامی را رقم زد، به همین عزم ملی و نهضت مردمی برای خرید کالای ایرانی نیاز است و طبیعی است زمانی که مردم در اقتصاد کشور مشارکت داده شوند از بروز بسیاری از مفسده‌های اقتصادی، رانت‌خواری‌ها و ویژه‌خواری‌ها جلوگیری می‌شود. اما از اینکه تولیدکنندگان ما چگونه تولید کنند و چگونه باشند امری است قابل توجه که در این جا لازم است به فرموده‌های دینی خود به عنوان ملتی مسلمان و پایبند به اعتقادات ملی و مذهبی گوش فرا دهیم.

امام صادق - علیه السلام می‌فرماید:

تولید ملی در عرصه صنعت، کشاورزی و خدمات و حمایت از کار و سرمایه انسانی موجب مردمی شدن اقتصاد مقاومتی و افزایش حضور و نقش مردم در عرصه اقتصادی کشور می‌شود.

تقویت و حمایت از اقتصاد دانش بنیان

یکی دیگر از مولفه‌های اقتصاد مقاومتی، اقتصاد دانش بنیان است، امروزه با پیشرفت و رشد روزافزون جوامع در عرصه‌های مختلف، علمی و اقتصادی و تولیدی و فناوری، اهمیت علم و دانش افزایش یافته است و مدل جدیدی به نام اقتصاد دانش بنیان را مطرح ساخته است. اقتصاد دانش بنیان، نظام اقتصادی است که در آن، تولید و کاربرد دانش منشأ اصلی ایجاد ثروت محسوب می‌شود. کارایی این نظام اقتصادی مستلزم تعریف ساز و کارها و شناخت عوامل مؤثر بر تولید و بکارگیری دانش است که از ارتباط این عوامل با یکدیگر، زمینه افزایش عملکرد سایر بخش‌ها نیز فراهم می‌شود. این اقتصاد با وقوع تحولات علمی و تحقیقاتی، دگرگونی عمیقی در عرصه رشد و تولید اقتصادی ایفا می‌کند. اقتصاد مبتنی بر علم و دانش موجب رشد و توسعه پایدار جامعه و در نهایت تحقق اقتصاد مقاومتی می‌شود.

فرهنگ سازی و مدیریت مصرف

مدیریت مصرف نیز یکی دیگر از مسائل مطرح در اقتصاد مقاومتی است. اتخاذ الگوی

از ناکامی در انقلاب و دفاع مقدس، دشمنان برای مبارزه با مردم فهیم ایران گشوده‌اند و می‌دانیم که در این جبهه کشور اسلامی ایران و مردم انقلابی آن همچون جبهه‌های قبل تنهاست و باید با همت و جدیت روی پای خود بایستد و باز هم دشمن قسم خورده و زبون را همچون گذشته ناکام و شکست خورده بر چایش بنشانند. مصرف بر پایه نیاز، دوری از اسراف، پرهیز از اشرافیگری، قناعت و مصرف بهینه و غیره از نکات برجسته در مصرف هدفمند است که نیاز به توجه بیشتر دارد و در این مقوله لازم به فرهنگ سازی است.

به هر حال برای نیل به این هدف، می‌باید از تمامی منابع، ظرفیت‌ها و توانمندی‌های بخش دولتی و غیردولتی بهره برد و تحقق ترغیب مصرف کننده به تولیدات داخل کشور و اقتصاد مقاومتی، مسئله‌ای است که نیازمند حمایت‌های چندگانه از عناصر و عوامل عرصه اقتصادی است، برای این امر می‌توان راهکارهای متعددی را بیان کرد:

حمایت منطقی و آگاهانه از تولید ملی

رشد اقتصادی، اشتغال‌زایی و رفع بیکاری، افزایش درآمد، شکوفایی استعدادها، داخلی، رشد تجارت و بازرگانی بین‌المللی، پیشرفت صنایع و کارخانجات و بسیاری از نتایج مفید اجتماعی و اقتصادی پیامدهای حمایت از تولیدات و محصولات داخلی است. افزایش

جامعه، فعالیت آنان را در مسیر دفاع و حمایت از اقتصاد قرار می‌دهد. برای مبارزه با برنامه‌ها و تهدیدهای اقتصادی دشمن، مردمی کردن اقتصاد و افزایش کارکرد بخش خصوصی موثر می‌باشد. بهره‌برداری از توانمندی‌های مردمی در کنار استفاده از ظرفیت‌های دولتی چون حمایت‌های مالی و قانونی دولت از نهادهای خصوصی موجب تحقق اقتصاد مقاومتی می‌گردد. تشویق و تاکید به مصرف تولیدات و کالاهای داخلی در عرصه رقابت تولیدات داخلی و کالاهای خارجی، اولویت دادن به مصرف تولیدات ایرانی و پرهیز از مصرف کالاهای خارجی کمک شایانی به اقتصاد مقاومتی می‌کند. تولیدکنندگان داخلی نیز با افزایش کیفیت محصولات و کالاهایشان و تعیین قیمتی مناسب می‌باید نظرات مردم را به مصرف کالای ایرانی جلب نمایند و تولیدکنندگان بایستی کیفیت کالاهای خود را نسبت به تولیدات خارجی بالا برده و امنیت خاطر مصرف کالای ایرانی را فراهم آورند.

افزایش نقدینگی و مدیریت آن

یکی از مسائل و مشکلات عرصه اقتصاد، مربوط به افزایش نقدینگی است. با حل مشکل و کنترل نقدینگی افزایش یافته می‌توان نوعی تعادل اقتصادی ایجاد نمود، اگر در مقابل نقدینگی، تولید کالا و خدمات متنوع وجود داشته باشد، چنین کمبود و مشکلی ایجاد نمی‌شود، لذا با افزایش تولید در برابر نقدینگی

صحیح مصرف و تعیین حد مطلوب مصرف میزان تولید و نیاز جامعه را مشخص می‌سازد، پرهیز از اسراف و زیاده‌روی در مصرف کالاهای گسترش الگوی ساده‌زیستی و در پیش گرفتن قناعت و صرفه‌جویی از معیارهای مدیریت مصرف محسوب می‌شود. اسراف و زیاده‌روی موجب نابودی منابع و امکانات جامعه می‌شود. نقش فرهنگ‌سازی و افزایش آگاهی بین مردم، جامعه را به مصرف بهینه و سنجیده نزدیک می‌سازد که لازم است رسانه‌های عمومی و صدا و سیما و مطبوعات باید در زمینه مصرف بهینه، فرهنگ‌سازی نمایند.

با توجه به اینکه مصرف سنجیده و بهینه در آموزه‌های دینی نیز مورد تاکید واقع شده و الگو و شیوه زندگی رهبران دینی، ساده‌زیستی بوده است، اهمیت پرهیز از اسراف و اتلاف و افراط در مصرف و در پیش گرفتن صرفه‌جویی و قناعت مشخص می‌گردد. صرفه‌جویی شامل بخش دولتی، بخش خصوصی و مردم می‌شود و تمام افراد و ارگان‌ها و سازمان‌های جامعه می‌باید الگوی مصرف بهینه را در پیش گیرند.

حمایت و تقویت عملی از بخش خصوصی

اقتصاد مقاومتی ارکان و شرایط متعددی دارد که مهمترین آن بخش خصوصی و اقدامات مردم است. مردمی کردن اقتصاد مقاومتی و آگاهی مردم از شرایط اقتصادی

این مشکل حل می‌گردد.

مدیریت منابع ارزی کشور

مدیریت درست و صحیح منابع ارزی یکی دیگر از ارکان اقتصاد مقاومتی است، امروزه با افزایش ارتباطات تجاری و اقتصادی بین کشورهای مختلف، مسئله منابع ارزی اهمیت بیشتری یافته است و نیازمند مدیریت دقیق و سنجیده می‌باشد تا بتواند اقتصاد مقاومتی را تحقق بخشد، بخصوص در عرصه روابط تجاری بین‌المللی، این اصل اهمیت زیادی می‌یابد.

با توجه به اینکه در حال مبارزه و مقاومت در برابر انواع فشارها و تحریم‌ها هستیم، ولی از کارهای اصولی و اساسی غافل نباشیم، بی‌گمان، مبارزه ما بر پایه دانش، تلاش، همت و اعتقادات اسلامی و ایرانی به پیروزی خواهد رسید.

وحدت و عزم ملی

در کنار تمام مولفه‌ها و سرفصل‌های اقتصاد مقاومتی، آنچه بیشتر اهمیت می‌یابد، مسئله وحدت و انسجام ملی و اتحاد تمامی عرصه‌های دولتی، خصوصی و مردمی جامعه است. با اتحاد و ارتباط متقابل و همبستگی، کارایی و کارکرد اقتصاد جامعه افزایش می‌یابد.

تعاون و همکاری مردم از یکسو ارتباط متقابل نهادها و سازمان‌های جامعه، موجب رفع مشکلات و نیل به اهداف می‌گردد، اتحاد و ارتباط در هم تنیده ارگان‌ها و سازمان‌ها با یکدیگر و با مردم می‌تواند اقتصاد مقاومتی را تحقق بخشد.

پیشهادات:

- حضور جهاد گونه مردم در عرصه‌های اقتصادی و تولید ملی
- انتخاب راهکارهای منطقی برای مقابله با تحریم‌ها و تهدیدها و تبدیل آنها به فرصت
- توجه ویژه تولید داخلی برای حل مشکل تورم و ایجاد اشتغال
- حمایت از تولید داخلی در راستای تقویت اقتصاد مقاومتی
- ترغیب و ایجاد انگیزه برای سرمایه‌گذاران به سرمایه‌گذاری در داخل کشور در راستای سرمایه‌گذاری ایرانی
- فرهنگ‌سازی و بالا بردن پیش از پیش سهم مردم در مصرف تولیدات داخلی
- به حداقل رساندن مصرف کالای خارجی

منابع مورد استفاده:

- ۱- پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت الله خامنه‌ای.
- ۲- رشوند، محمدنبی، ۱۳۹۱، مروری بر فرهنگ جامع کالاها.
- ۳- روزنامه کیهان، شماره ۲۰۲۹۸ به تاریخ ۹۱/۶/۱۴، صفحه ۵ گزارش روز.
- ۴- طهماسبی فرامرز، کارشناس ارشد علوم قرآن و حدیث.
- ۵- فیلیپ تیلور، ۱۹۹۷، کتاب "ارتباطات جهانی، امور بین‌الملل و رسانه از ۱۹۴۵ تاکنون" انتشارات راتلج، مترجم احسان شاقاسمی.
- ۶- قانون نهادهای سرمایه‌گذاری ایران.
- ۷- ماهنامه بازار سرمایه.

8- Taylor, Philip (1997), Global Communications, International Affairs the Media Since 1945, Routledge, Oxford.

Investigate ways to boost production of domestic goods in line resistance economy

M.N. Rashvand

Abstract

Today, resistance economy is one of the most important arguments in counties facing with sanctions this economy relies on local capabilities to cope with economic political and advertising pressures, at the international level and realize it is one of the main pillars supporting the national production which is required to achieve a great national movement. The purpose of this studies, searching practical solutions in the emphasis on production of domestic goods and its importance to library method and based on the researchers used to believe that can be relied upon to domestic production spent the bulk of sanctions to be neutralized.

Key words: national production, domestic products, predatory countries, threats, resistance economy

پژوهش‌نامه کشاورزی و منابع طبیعی